

Document 1, Inleiding

Onrecht, onzekerheid, onvrede, onrust.

In toenemende mate klinkt gemor in de Nederlandse samenleving, vooral onder werkenden en gepensioneerden. Tegenstellingen lijken toe te nemen, kritiek op de overheid groeit omdat voorzieningen niet meer aan de behoeften van de bevolking voldoen. Rode draad in de onrust is de onvrede over steeds meer onzekerheid in het dagelijks leven. Of het nu gaat om stijgende prijzen, lonen en pensioenen die dat niet bijbenen, jongeren die jarenlang op een wachtlijst moeten voor een fatsoenlijke huurwoning of eindelijk zoeken naar een betaalbare koopwoning, huisvesting en voorzieningen voor ouderen die met het verdwijnen van de bejaardentehuizen verder weg zijn dan ooit, de gezondheidszorg kraakt en er is een tekort aan medicijnen, pensioenen worden met het beoogde nieuwe pensioenstelsel fundamenteel onzeker, de AOW-leeftijd dreigt verder omhoog te gaan, enzovoort.

Ook internationale spanningen zoals de oorlog in Oekraïne en in Israël/ Palestina dragen bij aan de onrust. Defensie-uitgaven stijgen ten koste van andere voorzieningen zoals openbaar vervoer of energie. Kortom, onzekerheid is troef.

Steeds duidelijker wordt dat het de marktwerking is die in veel sectoren tot problemen leidt. Volkshuisvesting en woningbouwverenigingen verdwenen en "de markt" zou problemen als woningtekorten oplossen. Ziekenhuizen gingen in plaats van efficiënt samenwerken, concurreren met elkaar. Openbaar vervoer kampt met problemen. Tekort aan medicijnen omdat niet de behoefte daaraan bepalend is maar de farmaceutische industrie de dienst uitmaakt. Gigantische tekort aan verpleeghuisplaatsen de komende decennia omdat centrale planning ontbreekt terwijl toename van het aantal ouderen natuurlijk niet onverwacht is. Gek genoeg heeft het "vermarkten" van de publieke sector die al sinds de jaren tachtig van de vorige eeuw aan de gang is nog tot weinig publiek debat of heftige protesten geleid, zoals in andere landen wel het geval is. Wat dat betreft hebben achtereenvolgende kabinetten in de afgelopen veertig jaar e.e.a. slim aangepakt. Ruud Lubbers bijvoorbeeld sprak van een no-nonsense aanpak en bezuinigingen en marktwerking werden zo ingevoerd dat grote protesten konden worden voorkomen. Het bewustzijn van die hervormingen is in ons land nog steeds niet sterk aanwezig, ook niet binnen de vakbeweging.

Vakbondsmacht nodig om onrust om te zetten in acties.

Alle onrust over voornoemde ontwikkelingen zal dus niet vanzelf tot verbeteringen leiden. Daarvoor is nodig dat jong en oud, werkenden en gepensioneerden, de krachten bundelen. En voor die krachtenbundeling tegen alle onzekerheid hebben we de vakbond! Want bestaanszekerheid gaat niet alleen over loon en arbeidsvoorwaarden. Ook strijden voor bestaanszekerheid op die andere terreinen behoort tot de kerntaken van de vakbeweging.

En daarom gaat deze nieuwsbrief behalve over die belangenbehartiging op het gebied van AOW en pensioenen, huisvesting en zorg, ook over de vakbeweging zelf. Met name over de vraag of, en zo ja hoe, de FNV de aangewezen organisatie kan zijn voor de belangenbehartiging voor ouderen. We hebben het initiatief genomen om te onderzoeken of er mogelijkheden zijn om een nieuwe strijdbare vakbond of een netwerk voor senioren te vormen, ook door samenwerking en/of fusie met andere partijen. We hebben hierbij voor ogen: een goed georganiseerde sterke levensvatbare vakbond die de belangen van ouderen in Nederland behartigt. Zo'n vakbond organiseert ondersteuning van ouderen zodat zij hun levenswijze na pensionering kunnen voortzetten zoals voorheen.

Daarom zijn belangrijke aandachtspunten het kunnen beschikken over voldoende inkomen uit AOW en aanvullend pensioen, de gevolgen van het invoeren van de Wet Toekomst Pensioenen, het kunnen beschikken over geschikte woonruimte en toegang tot de benodigde zorgvoorzieningen.

Overigens is het doel niet (per se) om de Sector Senioren "los te weken" van de FNV. Wij willen immers geen scheuring en/of verzwakking van de vakbond maar juist versterking. Daarom sluiten we, als het in het belang is van de senioren, een constructie als zelfstandige vakbond of netwerk aangesloten bij de FNV niet uit. Aandachtspunten zijn dan in ieder geval ook: vakbondsdemocratie, zeggenschap van leden en kaderleden, duidelijkheid over positie congres en sectorraden, aansturing werkorganisatie enzovoort. U leest er meer over in de volgende hoofdstukken van deze Nieuwsbrief 25.